

domkaři z cizí obce, kteří neměli od dvora platu, nýbrž vypomáhali pouze za chrást přechodně, mnohdy i pouze na jeden den. Stížnost jest bezdůvodna. Zákon pokládá v poslední větě § 98 b) tr. zák. za nerozhodno, směřuje-li zlo, jímž hroženo, proti ohroženému samému, nebo proti jeho rodině neb příbuzným a nebo proti jiným osobám, pod jeho ochranu postaveným. Již tento výpočet sám nasvědčuje úmyslu zákonodárcovu, poskytnouti ochranu zákona co nejširšímu kruhu osob, jsoucích v určitém poměru k napadenému. Vysvítá to z rozšiřování tohoto poměru od užšího kruhu rodinného na rozsáhlejší kruh příbuzenstva a konečně vůbec na osoby, stojící pod ochranou napadeného. V tomto ohledu nerozlišuje zákon ani co do povahy této ochrany, totiž do toho, na jakém podkladu spočívá, zda na právním či jen na faktickém, aniž stanoví podmínky neb omezení co se týče trvání této ochrany neb osob, na něž se vztahuje. Zmateční stížnost odvolává se na podporu svého stanoviska Fingerova »Strafrecht«, kde se na straně 256 při výkladu § 98 b) tr. zák. praví: »Mit den Worten« »in Schutz gestellte Personen« »wird nicht nur das rechtliche Schutzverhältnis zwischen Vormündern und Mündeln, Wählerlern und Kindern, sondern auch ein tatsächliches Schutzverhältnis verstanden, wie solches zum Beispiel besteht zwischen einem Kinde und demjenigen, dem es auf einem Spaziergange, auf einer Reise, anvertraut worden ist«. Tato úvaha potvrzuje však správnost stanoviska soudu nalézacího a odnímá zcela půdu celé argumentaci stížnosti. Je nepochopitelné, jak stížnost může z citované stati dovozovati, že osobami, stojícími pod ochranou napadeného, míněni jsou pouze poručníci a schovanci, když přec se tam výslovně zdůrazňuje, že pod slovy zákona nelze rozuměti jen právní poměr ochranný mezi poručníky a poručníci, adoptanty a adoptovanými, nýbrž také ryze faktický poměr ochranný. Nalézací soud posoudil proto věc právnicky správně poznáv, že chrástaři byli lidmi, stojícími pod ochranou správce dvora G-a, z toho důvodu, že tento jako zaměstnavatel, pokud se týče jako jeho zástupce, byl odpověden nejen za jejich práci, nýbrž také za jejich osobní bezpečnost. Po dobu vykonávání zjednané práce trval proto ochranný poměr G-ův k dělníkům, bez ohledu na to, byli-li tito zaměstnání při práci jen nahodile, přechodně neb výjimečně, byli-li vůči správci dvoru osobami cizími či nikoli, poněvadž zákon v tomto směru nečiní žádného rozdílu. Důvod zmatečnosti čís. 9 a) § 281 tr. ř., v uvedeném směru uplatňovaný, není proto dán.

Čís. 863.

V tom, že přes obhájcův odpor bylo při hlavním přelíčení přečteno četnické trestní oznámení, není zmatečnosti ani dle čís. 3 ani dle čís. 5 § 344 tr. ř.

K dokonání zločinu dle § 127 tr. zák. není třeba pohlavního spojení ani ukončené soulože.

(Rozh. ze dne 27. května 1922, Kr I 1189/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku porotního soudu při krajském soudu v Hradci Králové ze dne 17. května 1921, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem násilného smilstva dle § 127 tr. zák., mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Zmateční stížnost uplatňuje důvody zmatečnosti čís. 3, 5, 10 a), 11 §u 344 tr. ř. Zmateční důvod čís. 3 §u 344 tr. ř. spatřuje v tom, že byl při hlavním přelíčení přes odpor obhájce obžalovaného přečten poslední odstavec četnického trestního oznámení, v němž se prohlašuje obhajoba obžalovaného, že jednal v nepřítomnosti, bez bližšího odůvodnění za nepravdivou. Stížnost má za to, že mezitímním usnesením soudním, vydaným přes odpor obhájcův, byl zároveň obžalovaný zkrácen v právu obhajoby, poněvadž nedoložené a nepravdivé tvrzení trestního udání působilo na porotce dojmem nepříznivým a pro obžalovaného škodlivým (čís. 5 §u 344 tr. ř.). Avšak stížnost přehlíží, že dle čís. 3 §u 344 tr. ř. jest zakázáno pod zmatečností předčítati při hlavním přelíčení spisy o zmatečných úkonech přípravného vyhledávání a vyšetřování; za takové lze však pokládati vzhledem k ustanovení §§ 88 a 97 tr. ř. pouze jednání vyšetřovací, spadající do oboru soudcovské činnosti, tedy protokoly o výslechu svědků a znalců, o místním ohledání a domovní prohlídce. Četnické trestní oznámení není soudním úkonem vyšetřovacím a nemůže tedy býti úkonem zmatečným, není zde proto předpokladu pro uplatňování důvodu zmatečnosti dle čís. 3 §u 344 tr. ř. Také o zkrácení práv obhajoby obžalovaného nemůže býti řeči. Především nebyly mezitímním soudním usnesením porušeny ani zákon ani zásady řízení, jichž šetření káže podstata řízení, zabezpečujícího trestní stíhání a obhajobu; zásada pravdy materiální, uznaná v §§ 3, 206 a 232 tr. ř., platná i pro řízení porotní (§ 311 tr. ř.), ukládá naopak soudu, aby přihlížel pokud se týče předložil porotcům, kteří rozhodují o otázce viny, stejně pečlivě okolnosti, sloužící k usvědčení obžalovaného jako k jeho obhájení. Bylo tudíž nejen právem, nýbrž přímo povinností soudu porotního, seznámiti porotce s veškerým materiálem průvodním a vývodním. Přečtení četnického oznámení, obžalovanému nepříznivého, odpovídalo ustanovení zákona a vytknuté zásadě řízení. Výtku stížnosti, že jím byli porotci jednostranně informováni, je zcela lichá, uváží-li se, že soud konal šetření o duševním stavu obžalovaného a vyslechl o něm znalce, jejichž nález a posudek byl při hlavním přelíčení přečten a že soudní znalci mimo to podali ještě ústně při hlavním přelíčení posudek o duševním stavu obžalovaného.

Rovněž neodůvodněna jest zmateční stížnost, pokud s hlediska důvodu zmatečnosti čís. 11 §u 344 tr. ř. dovozuje, že čin obžalovaného, spáchaný na Marii M-ové, měl býti podřaděn pod ustanovení § 128 tr. zák., nikoliv § 127 tr. zák., a to proto, že dle výroku soudních lékařů Marie M-ová nebyla deflorována, takže nelze mluvit o tom, že s ní obžalovaný mimomanželsky souložil. Avšak při věcném přezkoumání rozsudku jest soud zrušovací vázán skutkovým zjištěním prvního soudu. Zde zjistili porotci, odpověděvše 8 hlasy kladně ke druhé hlavní otázce, že obžalovaný předsevzal po třikráte mimomanželskou soulož s Marií M-ovou, která nedokonala ještě 14. roku svého věku. Toto jednání naplňuje skutkovou podstatu zločinu dle druhého případu § 127 tr. zák. nikoli zločin zprznění dle § 128 tr. zák., který předpokládá jakékoliv pohlavní zneužití osoby, která je mladší než 14 let nebo je ve stavu bezbranném anebo bezvědomí, vyjímajíc p r á v ě p ř e d s e v z a t o u (p o d n í k n u t o u) s o u l o ž. K vývodům stížnosti budiž podotknuto, že k dokonání zločinu dle § 127

tr. zák. stačí již, poněvadž zde jde o dívku nedospělou, samo podniknutí soulože (arg. § 127 tr. zák. slova »internommene Beischlaf«), aniž by bylo třeba spojení pohlavního — conjunctio membrorum — nebo dokonce konsumace soulože (ejaculatio seminis). Z toho následuje, že tento zločin může býti dokonán i na ženské osobě, která není dosud deřlorována.

Čís. 864.

Zločin veřejného násilí dle § 98 lit. b) tr. zák.

Lhostejno, že pohrůžka uveřejněním závadných činů nevyvolala v osobě, již bylo vyhrořžováno, obavy, byla-li objektivně způsobila snížiti dobrou pověst toho, jemuž bylo vyhrořžováno.

(Rozh. ze dne 27. května 1922, Kr II 825/21.)

Nejvyšší soud jako soud zruřovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obřalované do rozsudku krajského soudu v Mor. Ostravě ze dne 30. září 1921, jímž byla stěžovatelka uznána vinnou zločinem dle § 98 lit. b) tr. zák.

Důvody:

Stížnost obřalované dovozuje dle čís. 9 lit. a) řu 281 tr. ř., že vyhrůžka, o niž jde, byla nezpůsobitou, vzbuditi důvodnou obavu, jelikož osoba, již bylo vyhrořžováno, prohlásila, že vyhrůžka na ni nijak neúčinkovala, a že dále žádné noviny nebyly by uveřejnily obvinění, jehož uveřejněním bylo vyhrořžováno, jelikož v případě uveřejnění nikdo nebyl by uvěřil tvrzení, že advokát sváděl ku krádeži v budově soudní. Možno ponechat stranou, že stížnost cituje jak obsah vyhrůžky, tak i obsah výpovědi osoby, již bylo vyhrořžováno nepřesně a nesprávně. Nehrozilo se v listu pouze uveřejněním zprávy, že Dr. H. sváděl ku krádeži v budově soudní, nýbrž »vydáním jména jeho veřejnosti« a to ve spojení s výtkou, že Dr. H. účastňuje se na záležitostech nekalých a jednáních protizákonných, ba že přímo připravuje podnět a návrhy, jakož i plány k provedení jich, na př. v případě novojičinském, kde jde o sumu tří milionů, průkazy o tom že mají pisatelé po ruce. Svědek Dr. H. pak ovšem udal, že při čtení výhrůžného listu hlasitě se rozesmál a že smál se listu a nebral jej vážně; než sám svědek udává dále, že si po informaci policejním ředitelem uvědomil vážnost situace, již až do té doby pokládal za směšnu. Vývody stížnosti jsou však také jinak pochybeny. Skutková podstata zločinu vydírání nevyhledává, aby účinek, jemuž zákon čelí, skutečně nastal, t. j. aby vůle osoby, již bylo vyhrořžováno, brala se pod nátlakem pohrůžky směrem, pachatelem chtěným, nýbrž předpokládá pouze způsobitost pohrůžky, vzbuditi důvodnou obavu. Jako hlediska, z nichž dlužno posuzovati, zda jest tato způsobitost dána, vytyčuje zákon mimo osobní povahu toho, komu vyhrořžováno, okolností a důležitost zla. Nezáleží tedy na tom, že pohrůžka nevyvolala v osobě, již bylo vyhrořžováno, obavy, jeřto tato jest neohroženou nebo z jiných zvláštních příčin osobních. Rozhodným je naopak, jak soud prvé stolice právem dovozuje, zda měl Dr. H. při nepředpojatém uvážení všech okolností příčinu k domněnce, že skutečně nastane zlo, jímž mu bylo vyhrořžováno. Po této